

či bezúplatně některému z budoucích nájemníků, kterým bude pronajat byt v uvedeném domě. Ježto jde o žalobu určovací, nutno se především zabývatí otázkou, jsou-li dány podmínky této žaloby (§ 228 c. ř. s.), při čemž však právní stanovisko odvolacího soudu nelze v celém rozsahu schváliti.

Domovní klíč k určitým domovním dveřím zvlášť zhotovený, o jaký v souzené věci jde, patří k najaté věci a jeho opatření stejně jako udržování náleží pronájemci (srov. rozh. č. 9383 Sb. n. s.). Vlastník domu je nájemní smlouvou zavázán umožniti svým nájemníkům, aby kdykoli mohli do domu vcházeti a z něho vycházeti, a to i v době, ve které z důvodu bezpečnosti majetku vlastníka domu i nájemníků musí dům býti uzavřen. Otvírání domu v tuto dobu jest upraveno vízícím předpisem § 9 zákona z 30. ledna 1920, č. 82 Sb. z. a n. v ten způsob, že vlastník domu má na vůli, buď dáti nájemníkovi domovní klíč k volnému užívání, anebo zaříditi, aby mu domovník kdykoliv na požádání otevřel. Nájemníci jsou však při užívání domovního klíče odpovědni za škodu, která povstala opominutím jejich nebo jejich příslušníků.

Podle § 1109 obč. zák. jest nájemník povinen po skončení nájmu vrátiti věc v tom stavu, v jakém ji převzal. K tomu stavu najatého bytu patří ovšem také přístup k němu, který nájemníkovi umožňuje klíč od domu, a tohoto přístupu k bytu resp. do domu se musí nájemník po skončení nájmu vzdáti. Je tudíž žalobkyně oprávněna domáhati se na žalované, aby se po skončení nájemní smlouvy vzdala i možnosti přístupu do žalobkynina domu. Žalovaná má v držení duplikát klíče od domu, kterým si může kdykoliv zjednatí přístup do domu a jest jeho vlastníci (§§ 353, 354, 362, 424, 426 obč. zák.), jak správně vyložil odvolací soud. Proto nemá sice žalobkyně věcného práva ke klíči, vlastnický náležejícímu žalované, má však vůči žalované obligační nárok na likvidaci nájemního poměru a z toho plynoucí nárok, aby žalovaná klíč tak pozměnila, aby jím nebylo možno otevřítí dveře žalobkynina domu, žalovaná se může arci zprostiti tohoto závazku tím, že klíč vydá žalobkyni. Je proto hospodářský zájem, který žalobkyně sleduje touto určovací žalobou, zabezpečen přímým jejím nárokem na plnění, totiž na změnění klíče. Má-li však žalobkyně možnost žalovati přímo na plnění, nemá právního zájmu na neodkladném určení povinnosti žalované, o které žaluje, a její určovací žaloba proto není pro nedostatek podmínek § 228 c. ř. s. přípustná, takže odvolací soud nepochybil, když žalobu zamítl.

Čís. 16586.

Dvorský dekret ze dne 21. srpna 1838, č. 291 Sb. z. s. neplatí pro exekuci zabavením obyčejných pohledávek za Všeobecným pensijním ústavem (§ 77 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 20. prosince 1937, R II 455/37.)

Exekuční soud k rekursu poddlužníka Všeobecného pensijního ústavu v P. změnil podle § 3 zák. č. 57/1931 Sb. z. a n. usnesení vydané úředníkem vyšší pomocné služby tak, že zamítl návrh vymáhajícího věřitele na povolení exekuce zabavením a příkázáním k vybrání nároku příslušejícího povinné Julii B-ové proti úřadovně B Všeobecného pensijního ústavu v P. na vrácení pojistných částek povinnou samou nebo na její účet vyplacených a buď neprávem, nebo příliš vysoko předepsaných, podle výsledku odvolání podaných povinnou samou, vymáhajícím věřitelem a Angelou L. Rekursní soud k rekursu vymáhajícího věřitele zamítl návrh poddlužníka na zrušení exekuce. Důvody: V souzené věci jest rozhodující, zda se dvor. dekr. ze dne 21. srpna 1838, č. 291 Sb. z. s. vztahuje i na Všeobecný pensijní ústav, či nikoliv. Všeobecný pensijní ústav jest podle § 77 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. právnickou osobou, může svým jménem nabývatí práv a zavazovatí se, může před soudem žalovati i býti žalován. Jeho členy jsou zaměstnanci u něho povinně pojištění a jejich zaměstnavatelé. Má za účel prováděti pensijní pojištění zaměstnanců v soukromých službách a některých druhů zaměstnanců ve službách veřejných. Provádění pensijního pojištění, třebaž jest obligatorní, není organisováno jako věc veřejné správy, nýbrž jako autonomní věc zvláštního nuceného veřejného svazu za tím účelem zřízeného. Správní orgánové ústavů — mimo presidenta ústavu a předsedy úřadoven — jsou k svým funkcím ustanovováni volbou členstva ústavu. Státní správě přísluší toliko dozor nad ústavem a jeho úřadovnamí. Všeobecný pensijní ústav má podstatné znaky, charakterisující jej jako veřejnou korporaci, a tedy jako právní útvar rozdílný od veřejného fondu (Boh. A č. 8091). Dvor. dekr. č. 291/1838 Sb. z. s. má však na mysli pohledávky nelikvidní u veřejných pokladen, tedy u pokladen veřejného fondu (k němuž náleží i obec, okres, země), nikoliv však pohledávky uvedeného ústavu, který jest pouze veřejnou korporací, nikoli však veřejnou pokladnou.

Nejvyšší soud nevyhověl poddlužníkovu dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení odpovídá stavu věci i zákonu a odkazuje se na jeho správné odůvodnění. K vývodům dovolacího rekursu se podotýká: V souzené věci nejde o zabavení nároků dlužníka proti Všeobecnému pensijnímu ústavu podle § 46 zákona č. 26/1929 Sb. z. a n., u nichž soudy musejí z úřední moci přihlížeti, že část těchto nároků jest nezabavitelná, a kde tedy po případě může vésti pouhé oznámení k zrušení exekuce. V souzené věci jde o obyčejnou pohledávku proti Všeobecnému pensijnímu ústavu a v takovém případě má i Všeobecný pensijní ústav jen oprávnění podle § 294, odst. 4, ex. ř., ježto není veřejným fondem, jak to správně dovodil rekursní soud.

Čís. 16587.

Byl-li jeden smluvce uveden podvodnou ústní přípovědí zástupce druhého v omyl co do pohnutky, z níž se rozhodl pro sjednání smlouvy,